

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Țonov)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, I. Dutca, A. Malii)

ÎNCHEIERE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Vitalie Coroi, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, și de Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe Acțiuni împotriva lui Vitalie Corai și Mihail Televca cu privire la încasarea în regres a despăgubirii de asigurare, împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 februarie 2019, CA „Moldova-Astrovaz” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Corai și Mihail Televca cu privire la încasarea în regres a despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii a indicat că la 27 martie 2010, între CA „Moldova-Astrovaz” SA și Vitalie Corai a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. MD/FA/06138889.

A invocat că în baza contractului nominalizat a fost eliberată polița de asigurare „Carte Verde” nr. MD/06/FA06138889 pentru autovehiculul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX, pentru perioada 27 martie 2010 - 26 martie 2011, prin care a fost asigurată răspunderea civilă a lui Vitalie Corai, pentru zona 3, tarile sistemului Carte Verde.

Reclamanta a relatat că la 28 martie 2010 a avut loc un accident rutier în Ungaria, cu implicarea automobilului de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX, la volanul căruia se afla Mihail Televca, și camionului DAF FT XF105, nr. de înmatriculare XXXXX, la volanul căruia se afla Ovidiu Popescu.

A susținut că la 16 martie 2011, a parvenit o înștiințare în adresa CA „Moldova-Astrovaz” SA din partea Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din Ungaria, prin care prima a fost informată despre producerea accidentului rutier, cu solicitarea confirmării valabilității poliței „Carte Verde”.

Astfel, CA „Moldova-Astrovaz” SA a deschis dosarul de daune nr. FI/10-0963, iar Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din Ungaria i-a fost confirmată

valabilitatea Cărții Verzi și totodată i-au fost solicitate actele aferente accidentului rutier.

A relatat că abia la 13 ianuarie 2016, din partea Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din Ungaria a parvenit solicitarea de rambursare a despăgubirii de asigurare în sumă de 8 631,29 de euro, cu anexarea actelor ce confirmă vinovăția conducătorului auto Mihail Televca, precum și actele ce confirmă reparația camionului avariat.

Reclamanta a specificat în baza art. 5 al Internal Regulation, care reglementează relațiile dintre birourile străine, CA „Moldova-Astrovaz” SA s-a obligat să achite suma solicitată de Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din Ungaria în termen de 2 luni de la data recepționării solicitării de rambursare.

Ca urmare, prin ordinul de plată în valută străină nr. 1 din 1 martie 2016, în beneficiul Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din Ungaria (MABISZ), a fost transferată suma totală de 8 631,29 de euro, ceea ce la data de 1 martie 2016 constituia suma de 188 201,83 lei.

Deoarece pe parcursul gestionării dosarului de daună, din motiv că vinovatul și asiguratul nu au prezentat actele automobilului implicat în accident, CA „Moldova-Astrovaz” SA a expediat interpelări către ANTA pentru stabilirea existenței la data accidentului a inspecției tehnice.

A menționat că prin răspunsul ANTA nr. 06/1-1-334 din 25 ianuarie 2016 la solicitarea CA „Moldova-Astrovaz” SA s-a constatat că automobilul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX a fost supus inspecției tehnice periodice la 7 iulie 2010, iar informația pe anul 2009 lipsește.

La 18 februarie 2016, reclamanta a expediat în adresa lui Vitalie Corai pretenția nr. 79, care a fost recepționată de destinatar la 23 februarie 2016. Totodată, a fost expediată și pretenția nr. 114 din 10 martie 2016 către Mihail Televca cu privire la recuperarea despăgubirii de asigurare, care a fost recepționată de rudele acestuia la data de 24 martie 2016.

A mai invocat că pentru a întreprinde toate măsurile de aplanare a litigiului pe cale extrajudiciară, Vitalie Corai a fost contactat telefonic, la un număr italian, și i-a fost adus la cunoștință despre existența temeiurilor regresului. Ca rezultat, Vitalie Corai, prin intermediul unui reprezentant de al său, Serafim Țurcanu, care de asemenea era indicat în polița de asigurare, la 20 aprilie 2016 a prezentat o cerere de anexare la dosarul de daună a răspunsului ANTA nr. 06/1-1-1517 din 6 aprilie 2016, prin care aceasta comunică că automobilul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX a fost supus inspecției tehnice la stația de inspecție tehnică SRL „Cargotest” amplasată în mun. Chișinău, str. Muncești 121 A, la 20 mai 2009, fără eliberarea ecusonului. Ulterior, acesta a fost supus testării tehnice la 7 iulie 2010 la SRL „Autoforța” din mun. Chișinău, str. Bucuriei 18.

Reclamanta, pentru a elucida circumstanțele indicate, la 8 iunie 2016 a expediat o interpelare la stația de inspecție tehnică SRL „Cargotest”, care prin răspunsul din 16 septembrie 2016 a comunicat că arhiva, care se păstrează pentru o perioadă de trei ani, a fost nimicită, și astfel, informația pentru anul 2010 nu poate fi prezentată.

A afirmat că prin răspunsul cu nr. 06/1-1-4808 din 16 iunie 2017, ANTA a comunicat că automobilul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX a fost supus inspecției tehnice periodice fără eliberarea ecusonului la stația de inspecție tehnică la SRL „Cargotest” la 20 mai 2009, și cu eliberarea

ecusonului la SRL „Autoforța” la 7 iulie 2010, după accidentul rutier. În primul caz informația a fost procesată în baza numărului de înmatriculare, iar în alt caz în baza numărului de caroserie indicat de solicitant.

Astfel, reclamanta a menționat că reieșind din cele comunicate de ANTA și din prevederile Regulilor de testare tehnică a autovehiculelor și remorcilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1047 din 8 noiembrie 1999, în vigoare la data accidentului, inspecția tehnică periodică la momentul accidentului rutier nu era valabilă. Astfel, supunerea inspecției tehnice periodice a automobilului de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX fără a i se elibera ecusonul, demonstrează că automobilul nu corespundea normelor și standardelor naționale de securitate a circulației rutiere și a protecției mediului, respectiv nu putea fi exploatat.

CA „Moldova-Astrovaz” SA a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 188 201,83 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea înaintată de CA „Moldova-Astrovaz” SA. S-a încasat în mod solidar, de la Vitalie Corai și Mihail Televca în beneficiul CA „Moldova-Astrovaz” SA despăgubirea de asigurare în ordine de regres în sumă de 188 201,83 lei și taxa de stat în sumă de 5 646,05 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 16 iulie 2020 și 11 decembrie 2020, Vitalie Corai, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, a depus apel, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii înaintate de CA „Moldova-Astrovaz” SA.

La 17 iulie 2020 și 3 decembrie 2020, Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic, a depus apel împotriva hotărârii din 10 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii înaintate de CA „Moldova-Astrovaz” SA.

Prin decizia din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Vitalie Coroi, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, și de Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic, și s-a menținut hotărârea din 10 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de CA „Moldova-Astrovaz” SA împotriva lui Vitalie Corai și Mihail Televca cu privire la încasarea în regres a despăgubirii de asigurare.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 1301, 1329 alin. (1), 1415 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), art. 15 alin. (1) lit. c), 29 lit. f) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, hotărârii Guvernului nr. 1047 cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora, Colegiul a considerat hotărârea primei instanțe întemeiată și legală, iar cererile de apel neîntemeiate.

Colegiul a mai reținut că la 27 martie 2010, între CA „Moldova-Astrovaz” SA și Vitalie Corai a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. MD/F A/06138889 pentru autovehiculul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX, pentru perioada 27 martie 2010 - 26 martie 2011, în baza căruia a fost eliberată polița de asigurare „Carte Verde” nr. MD/06/FA06138889.

Totodată, a reținut că la 28 martie 2010, în Ungaria s-a produs un accident rutier cu implicarea autovehiculului de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de Mihail Televca și camionului DAF FT XF105 cu nr. de înmatriculare XXXXX, condus de Ovidiu Popescu, iar vinovat de comiterea acestuia a fost recunoscut Mihail Televca, în baza hotărârii Comisariatului de Poliție Püspökladány și a declarației personale a lui Mihail Televca, prin care și-a recunoscut vina.

Colegiul a învederat că conform răspunsurilor Agenției Naționale Transport Auto nr. 06/1-1-334 din 25 ianuarie 2016 și nr. 06/1-1-1587 din 6 aprilie 2016, automobilul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX a fost supus inspecției tehnice la stația de inspecție tehnică SRL „Cargotest”, amplasată în mun. Chișinău, str. Muncești 121A, la 20 mai 2009, fără eliberarea ecusonului, iar, ulterior, la stația de inspecție SRL „Autoforța”, amplasată în mun. Chișinău, str. Bucuriei 18, la 7 iulie 2010.

Așadar, a concluzionat că la data producerii accidentului rutier din 28 martie 2010, automobilul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX nu deținea ecusonul special de modelul stabilit în anexa nr. 3 la Regulile de testare tehnică obligatorie a autovehiculelor și remorcilor acestora, ceea ce, reieșind din art. 20 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999.

În contextul normelor de drept citate și a situației de fapt constatate, Colegiul a apreciat ca fiind întemeiat raționamentul instanței de fond precum că lipsa ecusonului echivalează cu starea tehnică necorespunzătoare a vehiculului și respectiv autovehiculul nu corespundea normelor și standardelor naționale de securitate a circulației rutiere și a protecției mediului, acesta neputând fi exploatat.

Prin urmare, în speță, Colegiul a atestat existența temeiului acțiunii în regres, prevăzut de art. 29 lit. f) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, întrucât utilizatorul autovehiculului, la momentul procedurii accidentului rutier, nu dispunea de certificat de revizie tehnică. Or, un asemenea certificat nu a fost prezentat la materialele cauzei de către apelanți, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În alt context, Colegiul a considerat întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la faptul că pârâții sunt debitori solidari față de CA „Moldova-Astrovaz” SA, în condițiile în care Vitalie Corai este partea care a încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. MD/FA/06138889 la 27 martie 2010 cu CA „Moldova-Astrovaz” SA, iar Mihail Televca este persoana vinovată de producerea pagubelor.

În acest sens, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul lui Vitalie Corai precum că acesta nu este legat solidar cu Mihail Televca față de CA „Moldova-Astrovaz” SA să repare prejudiciul cauzat prin accidentul rutier.

Or, Vitalie Corai, în temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. MD/F A/06138889 având calitatea de asigurat, respectiv de posesor (utilizator) al autovehiculului de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare XXXXX, era obligat să asigure starea tehnică corespunzătoare a vehiculului, respectiv, corespundea acestuia la normele și standardele naționale de securitate a circulației rutiere și a protecției mediului și să dețină în acest sens certificat de revizie tehnică.

În consecință, Colegiul a considerat întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii pretenției CA „Moldova-Astrovaz” SA împotriva lui Vitalie Corai și Mihail Televca cu privire la încasarea prin regres a despăgubirii de asigurare în sumă de 188 201,83 lei, și în subsidiar cheltuielile de judecată.

La 21 aprilie 2021, Vitalie Corai, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

La 4 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 februarie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 8 aprilie 2021 (f.d. 164), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți.

Astfel, recursurile declarate la 21 aprilie 2021 și la 4 iunie 2021, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 11 mai 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursurile, informând despre necesitatea

depunerii referinței, astfel, la 18 iunie 2021 CA „Moldova-Astrovaz” SA a depus referință, prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a recursului.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Vitalie Coroi, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, și de Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Vitalie Coroi, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, și de Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant

regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Vitalie Coroi, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, și de Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Vitalie Coroi, reprezentat de avocatul Alexandru Luca, și de Mihail Televca, reprezentat de avocatul Serghei Voitic, împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat